«КИЛЕШЕЛГӘН» Башҡортостан Республикаһының мәҙәниәт министры __________ Ә.И. ШАФИҠОВА	«РАҪЛАЙЫМ» Башҡортостан Республикаһының мәғариф һәм фән министры, Ойоштороу комитеты рәйесе __________ А.В. ХАЖИН
«КИЛЕШЕЛГӘН» Башҡортостан Республикаһы матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары агентлығы етәксеһе __________ М.В. УЛЬЧЕВ	«КИЛЕШЕЛГӘН» «Бөтә донъя башҡорттары ҡоролтайы (конгресы)» йәмәғәт берекмәләренең халыҡ-ара союзы президиумы рәйесе __________ Э.Р. АЙЫТҠОЛОВА
«КИЛЕШЕЛГӘН» Башҡорт телен һаҡлау һәм үҫтереү буйынса автономиялы коммерцияға ҡарамаған ойошма директоры __________ Г.Р. ЙОСОПОВА	«КИЛЕШЕЛГӘН» «Башҡорт дәүләт университеты» юғары белем биреү федераль дәүләт бюджет мәғариф учреждениеһы ректоры вазифаһын башҡарыусы __________ В.П. ЗАХАРОВ

2022 йылда «БАШҠОРТ ТЕЛЕНӘН ХАЛЫҠ-АРА ДИКТАНТ» халыҡ-ара белем биреү акцияһын ойоштороу һәм үткәреү тураһында ПОЛОЖЕНИЕ

1. Дөйөм положениелар

1.1. Был положение 2022 йылда «Башҡорт теленән халыҡ-ара диктант» халыҡ-ара белем биреү акцияһын (артабан – Акция) үткәреү тәртибен һәм шарттарын билдәләй.

1.2. Акция – теләге булған һәр кем өсөн тәғәйенләнгән ирекле һәм түләүһеҙ белем биреү акцияһы.

1.3. Акция Башҡортостан Республикаһы Хөкүмәтенең 2018 йылдың 17 авгусындағы 395-се ҡарары менән раҫланған «Башҡортостан Республикаһы

халыҡтары һәм дәүләт телдәрен һаҡлау һәм үҫтереү» тураһындағы дәүләт программаһын тормошҡа ашырыу маҡсатында ойоштороla.

1.4. Акцияны ойоштороусылар: Башҡортостан Республикаһының Мәғариф һәм фән министрлығы, Башҡортостан Республикаһының Мәҙәниәт министрлығы, Башҡортостан Республикаһы матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары буйынса агентлығы, юғары белем биреү федераль дәүләт бюджет мәғариф учреждениеһы «Башҡорт дәүләт университеты» (артабан – Башҡорт дәүләт университеты), Башҡорт телен һаҡлау һәм үҫтереү буйынса коммерцияға ҡарамаған автономиялы ойошма, «Бөтә донъя башҡорттары ҡоролтайы (конгресы)» йәмәғәт берекмәләренең халыҡ-ара союзы.

1.5. Акцияны әҙерләү һәм уны уҙғарыу буйынса дөйөм эшмәкәрлекте Акцияны ойоштороу комитеты башҡара.

1.6. Ойоштороу комитетына Башҡортостан Республикаһының Мәғариф һәм фән министрлығы, Башҡортостан Республикаһының Мәҙәниәт министрлығы, Башҡортостан Республикаһының матбуғат һәм киң мәғлүмәт саралары агентлығы, Башҡорт телен һаҡлау һәм үҫтереү буйынса коммерцияға ҡарамаған автономиялы ойошма, Башҡорт дәүләт университеты, Башҡортостан Республикаһының Мәғарифты үҫтереү институты, «Башҡортостан» телерадиотапшырыуҙар компанияһы, «Бөтә донъя башҡорттары ҡоролтайы (конгресы)» йәмәғәт берекмәләренең халыҡ-ара союзы вәкилдәре индерелә һәм Башҡортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министрлығының бойороғо менән раҫлана.

1.7. Диктанттың темаһы һәм тексы ойоштороу комитеты тарафынан билдәләнә.

1.8. Диктанттың тексын һайлау өсөн Башҡорт дәүләт университетының башҡорт теле һәм әҙәбиәте телсе-ғалимдары йәлеп ителә.

1.9. Акция түбәндәге кимәлдәргә бүленә:

- башҡорт телен башланғыс кимәлдә белеүселәр;
- башҡорт телендә иркен аралашыусылар;
- башҡорт теленең төньяҡ-көнбайыш диалектында аралашыусылар.

1.10.Акцияның рәсми партнерҙары булып киң мәғлүмәт саралары сығыш яһай ала.

1.11.Акция тураһында тулы мәғлүмәт http://bashdiktant.ru рәсми сайтында урынлаштырыла.

1.12. Акцияның девизы: «Тел – халҡыбыҙҙың рухи байлығы».

1.13. Акцияның рәсми хештегтары:
#башҡорттелендәдиктант
#башдиктант/#башдиктант2022
#диктантпобашкирскомуязыку
#башҡортсадиктантяҙам

2. Акцияның маҡсаты, бурыстары һәм принциптары

2.1. Акцияның маҡсаты – киң йәмәғәтселектең башҡорт телен өйрәнеүгә иғтибарын йәлеп итеү, тел мәҙәниәтен үҫтереү, башҡорт телен Башҡортостан Республикаһында, Рәсәй Федерацияһы субъектарында һәм сит илдәрҙә танытыу һәм популярлаштырыу.

2.2. Акцияның бурыстары:

теләге булған һәр кемгә Акция барышында үҙенең белем кимәленә ирекле баһа алыу мөмкинлеген биреү;

башҡорт телен һаҡлау һәм үҫтереү мәсьәләһенә йәмәғәтселектең иғтибарын йәлеп итеү;

башҡорт телен популярлаштырыуҙа телмәр һәм яҙма коммуникацияны модалы һәм заманса алым булараҡ ҡулланыу;

башҡорт телен өйрәнеүгә ылыҡтырыу.

2.3. Акцияны үткәреү түбәндәге принциптарға нигеҙләнә:

иреклелек принцибы: диктантҡа әҙерлек, уны үткәреүҙә һәм яҙыуҙа ҡатнашыу ирекле, теләк буйынса;

асыҡлыҡ принцибы: диктант яҙыуҙа йәше, белеме, ижтимағи хәле, инаныуҙары һәм гражданлығы ниндәй булыуға ҡарамаҫтан теләге булған һәр кеше ҡатнаша ала;

мөмкинлек принцибы: диктант яҙыу түләүһеҙ, һәр кемгә диктантта ҡатнашырға мөмкинлек, эште тикшереүгә һәм һөҙөмтәләр менән танышыуға гарантия бирелә;

анонимлыҡ принцибы: диктант яҙыуҙа ҡатнашыусылар үҙҙәренең шәхси мәғлүмәттәрен күрһәтмәүе лә ихтимал;

компетентлыҡ принцибы: диктант тексын билдәләүгә һәм ҡатнашыусыларҙың эшен тикшереүгә танылған эксперттар йәлеп ителә.

3. Акцияның ҡатнашыусылары

3.1. Һәр кеше енесенә, расаһына, милләтенә, теленә, сығышына, матди хәленә һәм вазифаһына, йәшәгән урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инаныуҙарына, йәмәғәт берекмәләренә инеү-инмәүенә һәм башҡа хәлдәргә ҡарамаҫтан Акцияла ҡатнаша ала.

3.2. Акцияла ҡатнашыусы башҡорт телен белеү кимәлен Акцияның рәсми сайтында теркәлеү үткән ваҡытта һайлай ала.

4. Акцияны үткәреү ваҡыты һәм форматы

4.1. Акция 2022 йылдың 23 апрелендә онлайн- һәм офлайн- форматтарҙа уҙғарыла.

4.2. Акцияның **онлайн форматын** «Башҡортостан юлдаш телевидениеһы» телеканалында, Акцияның рәсми сайтында, Акцияны ойоштороусыларҙың социаль селтәрҙәрҙәге сәхифәһендә (Өфө ваҡыты буйынса):

Акция **сәғәт 11.00** башлана;

сәғәт 11.00-ҙән сәғәт 11.25-кә тиклем – башҡорт телен башлап өйрәнеүселәр диктант яҙа;

сәғәт 11.30-ҙан сәғәт 12.00-гә тиклем – башҡорт телендә иркен аралашыусылар диктант яҙа;

сәғәт 12.05-тән сәғәт 12.30-ға тиклем – башҡорт теленең төньяҡ-көнбайыш диалектында аралашыусылар диктант яҙа.

4.3. Акцияның **офлайн форматы** дөйөм һәм һөнәри белем биреү ойошмаларында, юғары уҡыу йорттарында, мәҙәниәт учреждениеларында, коммерция предприятияларында, йәмәғәт ойошмалары офистарында 2022 йылдың 23 апрелендә **сәғәт 11.00-ҙә** башлана.

4.3. Офлайн-майҙансыҡтарҙа Акцияла ҡатнашыусылар башҡорт телен белеү кимәленә ҡарап, тәҡдим ителгән текст буйынса диктант яҙа.

4.4. Офлайн-майҙансыҡтар исемлеген ойоштороу комитеты билдәләй һәм мәғлүмәтте Акцияның рәсми сайтында урынлаштыра.

4.5. Офлайн-майҙансыҡтарҙа ойоштороусы Акция ойоштороусылары менән берлектә диктант тексын уҡыусы кандидатураһын килешә, эштәрҙе тикшереүҙе һәм ҡатнашыусыларға баһаларҙы еткереүҙе тәьмин итә.

4.6. Диктантты **2022 йылдың 24 апреленең** Өфө ваҡыты менән **сәғәт 23:59-ға** тиклем рәсми сайт һәм ойоштороусыларҙың социаль селтәр сәхифәләрендәге тура эфирҙың яҙмаһын ҡарап яҙырға һәм ебәрергә мөмкин.

5. Акцияның рәсми сайты

5.1. Акцияны ойоштороуҙы һәм үткәреүҙе мәғлүмәти йәһәттән тәьмин итеү маҡсатында «Интернет» мәғлүмәт-телекоммуникация селтәрендә Акцияның рәсми сайты (артабан – Сайт) эшләй.

5.2. Сайт http://bashdiktant.ru адресы буйынса урынлашҡан.

5.3. Сайтта оффлайн-майҙансыҡтар тураһында мәғлүмәт һәм тура эфирҙы ҡарауға һылтанмалар бирелә.

6. Акцияны ойоштороу һәм үткәреү

6.1. Акция тексы күләме башҡорт телендә иркен аралашыусылар өсөн – 220 һүҙҙән, башҡорт телен башланғыс кимәлдә белеүселәр өсөн – 150 һүҙҙән, башҡорт теленең төньяҡ-көнбайыш диалектында яҙыусыларға 150 һүҙҙән артмаҫҡа тейеш.

6.2. Акцияла ҡатнашыусылар эштәрен ирекле формала ҡағыҙ битендә яҙа. Теләге буйынса фамилияһын, исемен, атаһының исемен, йәшәү урынын күрһәтә ала.

6.3. Онлайн форматта диктант яҙыусыларҙың эштәре bashdictant2022@mail.ru электрон почтаһы йәки «Телеграмм» чат-бот мессенджер аша ҡабул ителә.

6.4. Онлайн форматта ҡатнашыусыларҙың эштәре яҙма формала булырға тейеш һәм фото йәки сканварианттар 6.3. п. күрһәтелгәндәрҙең береһенә ебәрелә.

6.5. Диктантты офлайн форматта яҙыусы ҡатнашыусыларҙың эштәре майҙансыҡты ойоштороусылар тарафынан тикшерелә.

6.6. Тикшереүгә тапшырылған эштәргә рецензия бирелмәй, эштәр ҡатнашыусыларға кире ҡайтарылмай. Эште тикшереү йомғаҡтары буйынса апелляцияға биреү ҡаралмаған.

7. Акцияға йомғаҡ яһау

7.1. Акция һөҙөмтәләре ул үткәрелгәндән һуң 30 көн эсендә Сайтта баҫтырыла.

7.2. Акцияла онлайн ҡатнашыусыларға - электрон, офлайн-майҙансыҡтарҙа – ҡағыҙ сертификаттар бирелә.

7.3. Акция һөҙөмтәләре буйынса ойоштороу комитеты эксперттарҙы рәхмәт хаттары һәм ҡиммәтле призлар менән бүләкләй.